

ASKO FORNYBAR AS

Dato	Saksbehandler	Delegert saksnr.	Arkivsak
19.10.2016	Reidun Solli Skjørestad	322/16	16/377

GODKJENT - Søknad fra Asko Fornybar AS om dispensasjon fra kommuneplanen for veier og vindturbiner – Tindafjellet vindkraftverk

TILLATELSE TIL TILTAK etter plan- og bygningsloven § 20-3

EIENDOM/BYGGESTED	Kringlelivegen og Tindafjellet, gnr. 31		
TILTAKSHAVER	Asko Fornybar AS	ADRESSE	P. b. 50, 4064 Stavanger
SØKER	Asko Fornybar AS	ADRESSE	
TILTAKETS ART	Dispensasjon fra kommuneplanen for utvidelse av vei, nye veier og plassering av vindturbiner		
PLANSTATUS	Kommuneplanen 2015 – 2027 Arealdelen, LNFR-formål		

VEDTAK:

I.

I medhold av plan- og bygningsloven § 19-2 gis det dispensasjon fra kommuneplanens LNFR-formål for utvidelse av vei, anlegging av nye veier og plassering av vindturbiner med tilhørende oppstillingsplasser. I medhold av samme paragraf gis det dispensasjon fra kommuneplanens § 2.8 for utvidelse av vei i 100 m sonen langs vernet vassdrag/Kjelsåna. Dispensasjonene begrunnes med at det er gitt konsesjon til vindkraftverk og at konsekvensene for LNFR-formålet er vurdert i konsesjonen. Den reviderte utbyggingsløsningen gir små endringer i forhold til konsekvensene som er vurdert i konsesjonen. Det vises for øvrig til saksframstillingen.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

1. Dispensasjonen gjelder tegninger datert 12.02.16 og tegning revidert 04.07.16 (justert trase for veien Kyllingstad).
2. Utvidelsen av veien Kyllingstad under E-39 må oversendes og godkjennes av Vegdirektoratet, jf. e-post av 29.08.16. Utvidelsen må være godkjent før arbeidene med veien kan igangsettes.
3. Dersom utvidelsen av veien Kyllingstad medfører utfylling/berøring av vassdraget, må utfyllingen godkjennes etter vannressursloven og laks- og innlandsfiskekloven før arbeidene med veiutvidelsen kan igangsettes.
4. Statnett må godkjenne detaljplanene for kabler og veier som eventuelt måtte komme inn under Lyse Nett sin høyspenningslinje i området. Godkjenning må foreligge før anleggsarbeidene kan igangsettes.
5. Etter at vindturbinene er montert må veiene, med unntak av Kringlelivegen, reduseres i bredde til det som er nødvendig for adkomst for framtidig vedlikehold, maks kjørebanebredde 4 m. Skråninger må jordkles og tilsås slik at sårene i landskapet blir minst mulig synlige.

6. Ved framføring av nye veier opp på Tindafjellet må det tas hensyn til eksisterende verneverdige steingarder og evt. andre kulturlandskapselementer slik at disse blir bevart så langt som mulig.

II.

I medhold av jordlovens § 9 gir Gjesdal kommune samtykke til midlertidig omdisponering av opptil 5 dekar dyrka og dyrkbar jord på gnr. 31, bnr. 16, i forbindelse med anleggelse av vei til Tindafjell vindkraftverk, i tråd med søknad datert 29.02.16. Samtykke begrunnes i hovedsak med at NVE har gitt konsesjon til vindkraftverk.

I medhold av jordlovens § 9, 3 ledd, settes det vilkår til samtykket:

1. Det må i anleggsperioden tas spesielt hensyn til beitende husdyr. Tiltakshaver må sammen med grunneier se på tiltak som muliggjør fortsatt beiting i anleggsperioden.
2. Vegetasjon i veitraseen må flyttes, lagres midlertidig, til bruk til plastring av veiskråninger. Dersom dette ikke er mulig må vegskråninger plastres med jord og sås til.
3. Kulturlandskapselementer som steinmurer og steingjerder må tas vare på eventuelt restaureres. Ved restaurering kan den ikke brukes større stein enn 0,5 m³.
4. Eier av gnr.31 bnr.16 skal ha bruksrett til ny veg til Tindafjellet, bruksretten gjelder også for bruk i forbindelse med landbruksdriften.
5. Tiltakshaver er ansvarlig for at det gjennomføres nødvendige tiltak for å hindre avrenning av masser og forurensing til Kjedlandsåna.
6. Høylytt aktivitet som sprenging m.m må unngås i hekkesesongen for hubro.

Vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages. Fristen for å klage er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet fram til vedkommende part. Det vises til plan- og bygningsloven § 1-9 og forvaltningsloven §§ 28, 29 og 32. Kopi av bestemmelsene om klage vedlegges.

SAKSOPPLYSNINGER:

ASKO Rogaland AS ble innvilget anleggskonsesjon fra NVE, jf. vedtak dat. 20.05.14.

Anleggskonsesjonen gir rett til å bygge og drive følgende elektriske anlegg:

- Tindafjellet vindkraftverk med en samlet installert effekt på inntil 10 MW.
- En ca 4,7 km lang jordkabel fra planområdet til nettstasjon N5675 med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt 400 mm².
- Nødvendig høyspenningsapparatlegg, herunder internt nett i vindkraftverket og nødvendige transformatorstasjon/koblingsanlegg i planområdet.

Som vilkår framgår det at vindkraftanlegget skal bygges innenfor planområdet slik det framgår av kartet i vedlegg til konsesjonen. Det er fastsatt en rekke øvrige vilkår. Dette gjelder bl.a. krav mht. støy, skyggekast, detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan (MTA).

ASKO Fornybar AS har i brev av 29.02.16, søkt om dispensasjon fra gjeldende kommuneplan. Det søkes om dispensasjon fra LNFR-formålet i kommuneplanens arealdel for bygging av vei og vindturbiner. Det søkes samtidig om omdisponering etter jordloven.

I søknaden vises det til at både turbinplasseringene og trase for adkomst og internveier, avviker fra konsesjonssøknaden. Årsaken til dette beskrives til å være å optimalisere produksjonen fra vindkraftverket og samtidig ta hensyn til andre aktører i området. Notat av 09.02.16 inneholder «*Vurdering av konsekvenser av revidert utbyggingsløsning for Tindafjellet*».

Kommunen bad i e-post av 29.03.16 om begrunnet søknad om dispensasjon og bedre tegninger for vurdering av konsekvensene av en dispensasjonen.

Tilleggsopplysninger til søknaden ble innsendt i brev av 04.04.16. Det søkes om dispensasjon for etablering av 3 vindturbiner med tilhørende oppstillingsplasser, adkomst- og internveier samt utvidelse av eksisterende kommunal vei langs Kjeldsåna.

Det vises til at trase for adkomst og internveier samt utforming av disse, i stor grad er styrt av turbinleverandørens krav til både horisontal og vertikal kurvatur samt stigningsforhold. Videre er det gjort justeringer for å ivareta IVAR IKS sine interesser, samt miljøtilpasninger i form av reduserte skjæringer. ASKO Fornybar AS henviser for øvrig til detaljeringen skal gjøres i MTA-planen (miljø-, transport- og anleggsplan). Det opplyses at det i forbindelse med detaljplanleggingen, også er undersøkt at ingen natur- og miljøverdier blir vesentlig forringet som følge av tiltaket.

ASKO Fornybar AS skiver at det er lagt opp til massebalanse i forbindelse med prosjektering av veiene, men at det kan bli behov for tilførsel og/eller deponering av masse. Det vil imidlertid ikke bli deponert masser i området.

Det opplyses i brev av 04.04.16 at ASKO Fornybar AS er i dialog med eierne av fritidsboligene som eksponeres for et støynivå nær grenseverdien, og at dette vil bli beskrevet nærmere i detaljplanen som skal godkjennes av NVE. Når det gjelder skyggekast og eventuelle avbøtende tiltak, legger ASKO Fornybar til grunn at dette forholdet vil bli håndtert av NVE i forbindelse med behandling av detaljplanen.

Det er mottatt merknad til dispensasjonssøknaden i brev av 24.02.16 fra Haver Advokatfirma Ans pva tre av grunneierne i området. I følge ansvarlig søker skal disse forholdene være avklart.

Søknaden ble sendt på høring til Fylkesmannen i Rogaland, Gjesdal bondelag, IVAR IKS, Lyse Energi AS, Mattilsynet, Rogaland fylkeskommune og Statens vegvesen i brev av 29.04.06.

Statens vegvesen har uttalt seg til søknaden i brev av 11.05.16. Vegvesenet aksepterer ikke at en utvidelse/utbedring av Kringelivegen skjer på nordsiden av vegen på strekningen under E39-brua. Hele utvidelsen kreves tatt på sørsiden. Vegvesenet krevde at detaljtegninger for strekningen under E39 sendes Statens vegvesen til godkjenning. Det ble videre påpekt at vegvesenet ikke vil akseptere kryssing av E39 med kabler og framføring av disse på østsiden av E39.

Fylkesmannen i Rogaland har uttalt seg til søknaden i brev av 20.05.16. Fylkesmannen viser til opprinnelig uttalelse i saken fra 11.11.13 der de frarådet hele prosjektet fordi det var i strid med fylkesdelplanen for vindkraft i Rogaland og innehar relativt store naturinngrep i forhold til energigevinsten. Når prosjektet likevel skal realiseres pekes det på som viktig at natur-, landbruks- og landskapshensyn er høyt prioritert både i planleggings-, bygge- og driftsfasen.

Rogaland fylkeskommune, kulturavdelingen, har kommentert søknaden i brev av 25.05.16. Fylkeskommunen har ingen merknader til søknaden når det gjelder automatisk fredede kulturminner. Det minnes om at eventuelle funn ved gjennomføring av tiltaket straks skal varsles Rogaland fylkeskommune, og at alt arbeid skal stanses inntil vedkommende myndighet har vurdert funnet, jf. Lov om kulturminner § 8, 2. ledd.

Fylkeskommunen ber om at det ved framføring av nye veier opp på Tindafjellet tas hensyn til eksisterende verneverdige steingarder og evt. andre kulturlandskapselementer slik at disse blir bevart så langt som mulig.

Statnett kommenterte søknaden i e-post av 08.06.16. I uttalelsen vises det til at når det gjelder kabler og veier som eventuelt måtte komme inn under Lyse Nett sin høyspenningslinje i området, må Statnett godkjenne detaljplanene av dette før arbeidene settes i gang.

Uttalelsene ble sendt Multiconsult og ASKO Fornybar AS i e-post av 07.06.16. Det ble samtidig bedt om en vurdering av hva vegvesenets uttalelse innebærer mht. inngrep i elva.

Multiconsult sendte ved e-post av 16.08.16, reviderte tegninger med justert veitrasé under brua ved E39 og en kort beskrivelse av den reviderte løsningen, inkludert konsekvenser for Kjedlandsåna.

Tegninger og beskrivelse ble sendt Fylkesmannen i Rogaland og Statens vegvesen.

Statens vegvesen uttalte seg til de reviderte tegningen i e-post av 29.08.16. Vegvesenet skriver at brua over E39 må tegnes inn på både lengde- og tverrprofilene. Videre må det vedlegges geoteknisk beregning på at utgraving og skråninger er ok i forhold til brua. Det kreves at saken må oversendes Vegdirektoratet til kontroll og godkjenning.

En godkjenning av søknaden krever dispensasjon fra kommuneplanen og behandling etter jordloven.

Vurderinger:

Søknaden om dispensasjon gjelder følgende:

1. Utvidelse av eksisterende vei, Kringlelivegen
 2. Framføring av nye veier opp på Tindafjellet
 3. Plassering av vindturbiner med tilhørende oppstillingsplasser
- De innsendte tegningene, B005 – B008 og B010, viser «*potensielt masseuttak*» og «*knøl tas ned*». Søknaden vurderes til ikke å omfatte uttak ut masse ut over det som er nødvendig for veiframføringen.

Hele det berørte området er i kommuneplanen vist som LNFR-formål. Området omfattes av diverse hensynssoner:

Faresone høyspenningsområde
Sikringssone – nedslagsfelt drikkevann
Støysone
Områder med konsesjon for vindkraftverk

En godkjennelse av utvidelse av Kringlelivegen, bygging av nye veier og plassering av vindturbiner, er avhengig av dispensasjon fra kommuneplanens LNFR-formål. Utvidelsen av Kringleliveien skjer i 100 m sonen langs vernet vassdrag og en godkjenning av veiutvidelsen er avhengig av dispensasjon fra § 2.8 i bestemmelsene til kommuneplanen. Bestemmelsen fastsetter at anlegg i 100 m sonen langs vernet vassdrag er forbudt.

Framføring av strømkabler er unntatt fra krav om byggesaksbehandling, jf. pbl § 20-6 og byggesaksforskriftens § 4.3 d. Disse behandles kun av NVE og er dermed ikke en del av denne dispensasjonsvurderingen.

Det er opplyst at endrede turbin- og veiplasseringer er avklart etter dialog med IVAR IKS. Det er ikke mottatt uttalelse fra IVAR IKS, og kommunen legger til grunn at forholdet til reservedrikke-vannkilden, Langvatnet, er tilfredsstillende ivaretatt. Dette vil også være et forhold som berøres i MTA- og detaljplanen som NVE skal behandle etter at dispensasjonen er gitt.

Kommunen tar utgangspunkt i at NVE har gitt konsesjon for bygging av nye veier og plassering av vindturbiner. ASKO Fornybar AS har sendt inn: «Vurdering av konsekvenser av revidert utbyggingsløsning for Tindafjellet». I denne framgår det bl.a. at en fritidsbolig blir eksponert for støyverdier over grenseverdiene og noen fritidsboliger har støynivåer nært opp til grenseverdiene i retningslinjene. Videre framgår det at ingen boliger eller fritidsboliger eksponeres for skyggekast over retningslinjene på 8 timer faktisk skyggekast pr år, men at 14 boliger og 1 fritidsbolig eksponeres for skyggekast over 30 minutter teoretisk skyggekast pr dag og/eller 30 timer per år. Som kompenserende tiltak for å redusere skyggekast-omfanget foreslås software i vindturbinene som automatisk stenger dem ned i de mest kritiske periodene. Det vises til at nærmere vurdering og beskrivelse av avbøtende tiltak for å redusere skyggeomfanget vil avklares i forbindelse med detaljplanen som skal sendes inn og godkjennes av NVE.

Iht. anleggskonsesjonen er det stilt krav til maks støynivå og maks skyggekast. Kommunen legger til grunn at detaljene rundt en tilfredsstillende av disse vilkårene må avklares i detaljplanen og at overskridelse av kravene ikke gir grunnlag for avslag på dispensasjons-søknaden.

NVE har vurdert de samlede fordelene ved etablering av Tindafjellet vindkraftverk som større enn ulempene tiltaket medfører. Konsekvensene for LNFR-formålet er en del av vurderingen. Kommunen kan ikke se at den reviderte utbyggingen medfører vesentlig økte ulemper som ikke ble vurdert i konsesjonen. Ut fra dette synes forholdene å ligge til rette slik at dispensasjon kan/skal gis fra LNFR-formålet.

Iht. tegning revidert 14.07.16 vil Kringleliveien bli utvidet mot Kjeldsåna under E39. Tegningene viser ikke om dette innebærer utfylling i elva/det vernede vassdraget. Det må forutsettes at tiltak i/langs elva begrenses i størst mulig grad og at dersom utvidelsen av veien Kyllingstad medfører utfylling/berøring av vassdraget, må utfyllingen godkjennes etter vannressursloven og laks- og innlandsfiskekloven.

Tegning B011 viser «Typiske tverrsnitt» og er uten henvisning. Det er dermed utfordrende å finne ut maksimal høyde på skjæring og fylling. Veitraseene synes imidlertid naturlige med tanke på kravet som stilles til stigning og kurvatur. Kommunen har derfor ikke vesentlige merknader ut over at skråninger må jordkles og tilsås.

Konklusjon etter Plan- og bygningsloven:

NVE har gitt anleggskonsesjon for drift av anlegget og vurdert konsekvensene for LNFR-formålet m.m. Konsesjonskvensene av revidert utbyggingsløsning gir ikke vesentlig større ulemper enn det som er vurdert i konsesjonen. Ut fra dette har kommunen kommet til at dispensasjon kan/skal gis til omsøkt løsning.

Vurdering etter Jordloven:

Det er planlagt å ta i bruk deler av den gamle vegen som fører opp til Jæren skoglag sin skogseiendom i Kringlelia - Kringlelivegen. Vegen ligger i hovedsak på en landbrukseiendom gnr. 31, bnr. 16, som tilhører Arvid Kyllingstad.

Etter ca 800 meter på den eksisterende Kringlelivegen, skal det lages ny vegtrase som fører opp til Tindafjellet. Ny veg skal legges på innmarksbeite langs en eksisterende høyspentlinje. Arealet langssetter hele dette vegstrekket er hovedsakelig innmarksbeite, samt noe fulldyrka jord. Ny veg vil legge beslag på ca 2 dekar produktivt gjødslet innmarksbeite, samt noe utmarksareal. Vegen kan nyttes til jordbruksformål/landbruksvei etter at den er ferdigstilt.

Tiltaket vil føre til at noe dyrka og dyrkbar jord blir ut av produksjon i en periode. Søknaden krever dermed behandling etter jordlovens § 9 «*Bruk av dyrka og dyrkbar jord*».

Ved avgjørelse om en omdisponering etter jordloven skal gis skal det legges vekt på/tas hensyn til jordlovens formålsbestemmelse, samt flere punkter beskrevet i jordlovens § 9, 2. ledd, 3. punktum. Disse punktene vurderes nærmere under:

1. Foreligger det godkjente planer etter plan- og bygningsloven?

Omsøkt areal er i kommuneplanen avsatt som område for landbruk, natur, friluftsliv og reindrift (LNFR). NVE har gitt konsesjon til tiltaket etter energiloven. I forhold til jordlovens § 2 om jordlovens virkeområde er omsøkt tiltak ikke unntatt jordlovsbehandling. Det er likevel naturlig å sammenligne et vedtak om konsesjon etter energiloven med at det foreligger en godkjent reguleringsplan til annet formål enn LNFR. Ut fra dette har vi kommet til at søknaden om midlertidig omdisponering av dyrka jord ikke vil være i strid med LNF-formålet, så lenge arealet skal tilbakeføres til en kvalitetsmessig bedre dyrket/dyrkbar jord.

2. Vil omsøkt tiltak vil føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området?

Grunneier Arvid Kyllingstad driver med melkeproduksjon og sauehold, og disponerte i følge søknad om produksjonstilskudd per august 2016: 16 melkekyr, 18 ungdyr og totalt 234 sauer og lam. Mesteparten av Kyllingstad sine beitearealer er i tilknytning til Kringeliveien. Hovedopptaket av grovfôr i sommersesongen skjer i dette området. Det kan bli noe driftsmessige ulemper for grunneier i anleggsperioden. Det må i anleggsperioden tas spesielt hensyn til beitende husdyr. Tiltakshaver må sammen med grunneier se på tiltak som muliggjør fortsatt beiting under anleggsperioden. Det vurderes til at omsøkt tiltak vil få noen negative konsekvenser for landbruket i området, men at dette er i en begrenset periode.

3. Vil kulturlandskapet (landskapsbildet, mangfoldet i naturen og kulturhistoriske verdier) påvirkes? I Rundskriv M-1/2013 leser en at naturmangfoldslovens § 7 skal legges til grunn i vedtaket. Det vises i sin helhet til NVE sitt dokument «*konsesjons- og ekspropriasjonstillatelse for bygging av drift av Tindafjellet vindkraftverk*» og til konsekvensanalyser som er produsert i forbindelse med konsesjonssøknaden der disse forholdene er vurdert.

Kulturlandskapet i starten av Kringelivegen oppleves slik det fortøner seg i dag spesielt vakkert. Landskapet innehar store enkeltvise gamle eiketrær, et bekkedrag og nyere tids kulturminner som steinmurer og steingjerder. Denne delen av Kringelivegen vil endres som følge av veiutvidelsen.

Ny veitrase som legges i innmarksbeite, over i utmarksbeite og opp til Tindafjellet har i starten en lengde på 700 meter og en høydeforskjell på 77 meter. En vil på dette strekket få en helling på 11 %. Dette er relativt bratt, og en kan vente at det vil bli sår i landskapet som følge av veiskjæringer. Dagens kulturlandskap vil her endres i vesentlig grad. Det må stilles krav til at området etter ferdigstillelse, skal se naturlig ut uten skjemmende kanter eller åpne sår. Vegetasjon i veitraseen må flyttes og lagres midlertidig for å brukes til plastring av veiskråninger. Dersom dette ikke er mulig må veiskråninger plastres med jord og sås til.

Dersom tiltaket fører til at steinmurer og steingjerder blir ødelagt, må disse restaureres og settes opp igjen av tiltakshaver.

Det er registrert lokalitet for hubro innen en km fra omsøkt tiltak. Det må gjøres nødvendige tiltak slik at hubroen ikke blir forstyrret i hekkeperioden av uvanlig høyllytt aktivitet som sprenging o.l.

Det er i vassdraget som Kjedlandsåna fører til, registrert elvemusling. Det er ikke undersøkt om det er elvemusling i Kjedlandsåna. Elvemusling er sårbar i forhold til løsmasser og finpartikler i vannet. Dette fører til at arten dør ut på grunn av nedslamming.

4. Om samfunnsgagnet en omdisponering vil gi. Omsøkt tiltak har verdi for allmennheten ved at det skal legges til rette for og produseres ren energi.

5. Om arealet kan føres tilbake til jordbruksproduksjon: Ny vegframføring vil sannsynligvis føre til at større utmarksarealer blir oppkultivert til innmarksbeiter. Etter at anleggsarbeidet er ferdig kan grunneier benytte seg av ny veg. Veien må imidlertid reduseres i bredde til det som er nødvendig for framtidig vedlikehold av turbiner og som bruk til landbruksvei. Det må stilles krav om at grunneier har bruksrett til veien.

Konklusjon etter jordloven:

Som følge av at NVE den 20.05.14 gav konsesjon for bygging og drift av Tindafjellet vindkraftverk og etter en samlet vurdering, mener vi at det foreligger "særlige høve" til å gi samtykke til midlertidig omdisponering av omsøkt areal, jfr. jordlovens § 9, 2 ledd. Samtykke blir gitt med vilkår for å ivareta agronomiske og miljømessige forhold.

Gerd Karin Espedal
Leder Arealbruk

Reidun Solli Skjørestad
arealplanlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.

Vedlegg: klageskjema

Kopi med klageskjema til:

Arvid Kyllingstad	Kyllingstad 101	4330	ÅLGÅRD
Fylkesmannen i Rogaland			
Haver Advokatfirma Ans	Pb 443	4349	BRYNE
IVAR IKS	Postboks 8134	4069	STAVANGER
Multiconsult v/Linn Silje			
Undem			
Norges vassdrags- og energidirektorat			
Rogaland fylkeskommune			
Statens vegvesen Region vest			
Statnett v/Magne Gullingsrud			
